

ὁ Θεὸς τὸν κόσμον ἀπὸ τ' ἄστραμμα κ' ἡ ῥεμμα-
τιὰ ἐβόγγαε κάτω. Τράβηξε ἴσια ἔς τὴ μεριά
ποῦχε δεμένη τὴ φοράδα, καὶ ζητοῦσε ἔς τὰ ψη-
λαφητὰ τὴν τριχιά. Μὰ ἡ τριχιά, τὸ παλῶνι
κ' ἡ φοράδα ἀναφαντόθηκαν. Τράβᾳει παραπέρα,
ξαναγυρίζει πίσω, πούθενά ἡ φοράδα. Ἄζαφνα
σ' ἔνα ἄστραμμα βλέπει μπροστά του δυὸ ἀδρα-
σκελιτιές ἀλάργα ἕνα ψηλό, θεόρατο ζωτικὸ κα-
βάλλα ἔς τὴ φοράδα, κ' ἐστριφογύριζε τόσο, ποῦ
δεν μπορούσε νὰ καταλάβῃ τ' ἦτανε. Παναγιὰ
μου Ἄη Βλαχαίρενα! ἔκαμε τὸ σταρό του κ'
ἀπομαρμαρώθηκε. Σὲ λίγο μιὰ βοή κ' ἕνα κακό,
ἕνα ἀλλόκοτο οὐλοιατὸ ἀκούστηκε, κ' ὁ Σωτή-
ρης ὁ δυστυχημένος ἀποκαρώθηκε ἔς τὸν τόπο
του. Τὸ πρῶτ' τὸν βοήκαν καρουλιασμένον ἐκεῖ,
ἄλαλο, δὲν μπορούσε νὰ πάσῃ τὰ ποδιάρια του,
κ' ἐβογγοῦσε ὀλοένα, χωρὶς νὰ βγάῃ μιλιὰ. Ἴσα
μὲ τὸ βράδν ἐμουρομούρισε κᾶτι ἀλλόκοτα μου-
μουριτά, καὶ κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἐτελείωσεν.
Ὅλο τὸ χωριὸ ἔπεσε τότε σὲ μεγάλη τρομάρα,
δὲν ἄκουγες παρὰ μιὰ φωνὴ ὅπου κ' ἂν πῆγαι-
νες: τ' ἀερικό! τ' ἀερικό! Ὁ γέρος μου ἐ-
γύριζε ὀλημερίς ἔς τὰ σπίτια διαβάζοντας καὶ
ρίχνοντας ἀγιασμὸ. Σὲ λίγες μέρες μιὰ νυχτιὰ
μεσάνυχτα ὦρα ἕνα φοβερὸ χαλικρορξίμο ἐξύ-
πησε τρομασμένο ὄλο τὸ χωριὸ ἔς τὸ πῶδι, μὲ
τόση ἀνεμοζάλη καὶ βοή, ποῦ ἔλεγες πῶς ἔπε-
φταν βουνά τῶνα ἀπάνω ἔς τ' ἄλλο· δὲν ἀπόμεινε
κεραμιδάκι γερό! . . . Δυὸ τρία πρωτοπαλλή-
καρα ποῦ τοὺς τῶλεγε ἡ καρδιά ἐρροβολήσασαι τὰ
καρουφύλλια τους μὲ ζερεθὸ γέρι κάτω ἔς τὰ πλά-
για τοῦ βουνοῦ. Ἐνα τρομερὸ οὐλοιασμά ἀντι-
λάλησε τότε, κ' ἡ βοή ἔπαψε. Τὸ πρῶτ' δὲν βρή-
καμε τίποτε· βαριέται ὁ ἀγέρας ποτέ! . . . Τὴν
ἴδια μέρα τὰ παλληκάρια ποῦ τουφέκισαν τὴν
νύχτα ἔπεσαν ἔς τὸ στρόμα βαρειά, καὶ τὴν ἄλ-
λη μέρα τὰ θάρταμε ἔς τὴν Παναγιὰ. Ὁ κόσμος
ἐλιγοψύχισε ὅλος, ἄνθρωπο δὲν ἔδλεπες ἔς τὸ
δρόμο, καὶ τὰ σπίτια ἐπετρούνανε βασιλεμια ἡ-
λιοῦ. Ποῦ ν' ἀποκοτῆσῃ κανένας νὰ πάῃ ἔς τὴ
χώρα! Ἀνήμερο θανατικὸ ἐπλάκωσε τότε τὸ
χωριὸ, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα ἄδαιαζε ἐρημόνουνταν
κ' ἀπὸ ἕνα σπιτικὸ. Ὁ μακαρίτης ὁ γέρος μου
δὲν εἶχε ὦρα νὰ σταθῇ, δὲν ἔβγαλε στιγμὴ τὸ
πετραχῆλι του ἀπ' τὸ λαιμό. Οἱ χωρικοὶ ἀπο-
κουτιαθήκανε πειά· ὅλοι μὲ μάτια θολά, μ' ἄχνῃ
θωριά, μὲ τρομουλιασμένο κορμί ἐκαρτερούσανε
τὴν ἀράδα τους. Γέλοιο δὲν ἄκουγες ἔς τὸ χω-
ριὸ, νυχτόημερα ἕνας θεῖνος ἐτάραζε τὰ φτω-
χικὰ μας, κ' ἡ κουκουβάγιες ἐφτιρούγιζαν ζευ-
γαριταὶς ἔς τὰ κεραμιδία μας... Ἔτσι πάει
κ' ὁ γέρος μου μιὰ βραδειά! . . .

Κ' ἐστέναζε βαθῶς ὁ παπᾶς, σύρων βιαιότε-
ρον τὴν γενειάδα του διὰ τῶν δακτύλων του.

— Ἔτσι ἔ! παπᾶ μου... καὶ τί ἀπέγινε
ἔστερα;

— Ἔστερα... ἔστερα κάποιον τὸν ἐφώτισε
ὁ Θεὸς καὶ κατάρφερε τοὺς χωριανούς π' ἀπόμει-
ναν ἔς τὴ ζωὴ, νὰ παρατήσουν τὴ χωριὸ καὶ νὰ
διασκορπιστοῦνε ἄλλοι ἔς τὰ Συδλίνα, κ' ἄλλοι
ἔς τὴ Βελάοστα, κ' ἀφήκαμε τὸ χωριὸ κ' ἔγινε
ἔτσι γιὰ ποῦ τὸ βλέπεις τώρα... ἔρμα χαλάσ-
ματα...

Κ' ἐξέτεινεν ἀκίνητος, μὲ παράδοξον ἔκφρατιν
ἐπὶ τῆς μορφῆς, τὴν χεῖρα πρὸς τοὺς κρημισ-
μένους τοίχους τῶν οἰκιῶν, πρὸς τὰς κατεστραμ-
μένας μάνδρας καὶ πρὸς τὰς ἐγκαταλειμ-
μένας συκαμινέας καὶ συκᾶς, δι' ὧν ἐκαλύπτετο
τὸ ἐπίπεδον τοῦ βουνοῦ. Ὁ ἥλιος εἶχε δίστη ἀπὸ
ὄρας πολλῆς καὶ ἡ ἀνταύγεια τῆς δίστης ἐχού-
σου ἀμυδρῶς τὸ κιτοινοπῶν ῥάσον τοῦ παπᾶ μὲ
τὴν κατεσκληκὴ ἴαν χεῖρά του τεταμένην ἀκόμη
πρὸς τὰ ἐρείπια τοῦ ἰσκιωμένου χωριοῦ.

ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Α Ν Ω Κ Α Τ Ω

Ο ΧΡΥΣΟΣ

Διάφοροι γινῶμαι ὑπάρχουσιν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν
τοῦ κατ' ἔτος παραγομένου καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον
χρυσοῦ. Τὸ Hazell's Annual τοῦ 1889 τὸν ὑπο-
λογίζει εἰς 95,211.150 δολλάρια, ἤτοι 495.099,
800 φράγκα· τὸ Ἀμερικανικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ
1888 τὸν ἀναριθμᾷ εἰς 97,761,000, ἤτοι 508,
557,000. Ὁ διευθυντὴς τοῦ νομισματοκοπείου τῆς
Ὑδασιγικτῶνος ἀναριθμᾷ ἀκόμη περισσώτερον τὸν
ἀριθμὸν ὑπολογίζων ὅτι ἡ κατὰ τὸ 1886 παραγωγὴ
τοῦ χρυσοῦ ἀνήλθεν εἰς 98,764,235 δολλάρια, ἤτοι
513.574.012 φράγκα. Συνάγοντες τοὺς ἐπισήμους
ἀριθμούς τοὺς δημοσιευθέντας παρὰ τῶν διαφόρων
κρατῶν τοῦ κόσμου καὶ παραδεχόμενοι ὡς προτεγ-
γιζούσας εἰς τὴν ἀκρίβειαν τὰς ὑπαρχούσας πληρο-
φορίας περὶ τῆς παραγωγῆς τῶν χρυσορυχείων ἐν
ταῖς χώραις ταῖς στερουμέναις στατιστικῆς, φθάνο-
μεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ἐλικθὸν ποσὸν τοῦ
κατ' ἔτος παραγομένου χρυσοῦ εἶνε 166.255 χιλι-
όγραμμα, ἀντιπροσωπεύοντα ἀξίαν 549.500.000
φράγκων. Ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τὸν περισσώτερον
χρυσὸν παράγουσιν αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι, ἤτοι
49.917 χιλιόγραμμα, ἀξίας 170.851,000 φράγ.
Κατόπιν ἔρχεται ἡ Ρωσία, παράγουσα 33.740
χιλιόγραμμα ἀξίας 115,272,000 φραγ. Τρίτη
εἶνε ἡ Αὐστραλία παράγουσα 36.626 χιλιόγραμμα
ἀξίας 112.092,000 φράγκων. Κατόπιν ἔρχονται
κατὰ σειράν παραγωγῆς: ἡ Κίνα (13,542 χιλιό-
γραμμα, ἀξίας 46.350,000 φράγ.), ἡ Δημοκρα-
τία τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς (7,140 χιλιόγραμ. ἀξίας
21.030,000 φραγ.), ἡ Νέα Ζηλανδία (6.340 χι-
λιόγραμ. ἀξίας 20,456.000 φραγ.), ἡ Κολομβία
(2.257 χιλιόμ. ἀξίας 7,723.000 φράγ.) ἡ Οὐγγα-
ρία (1862 χιλιόγραμ. ἀξίας 6,416.000 φραγ.), ἡ
Γουάνα (1804 χιλιόγραμ. ἀξίας 6,175.000 φ.), ὁ
Καναδᾶς (2.061 χιλιόγραμ. ἀξίας 6.131.000).
Κατὰ τὸν Heyter τὸ ποσὸν τοῦ ὀρυχθέντος εἰς τὰς
αὐστραλιανὰς ἀποικίας χρυσοῦ ἀπὸ τοῦ 1851, ἐ-

πότε τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθη ἐν Αὐστραλίᾳ χρυσός, μέχρι τοῦ 1836 ἀηλθην εἰς 81,024 307 οὐγγίαις, αἰτίνας ἀντιπροσωπεύουν ἀξίαν 8.201.820 515 φράγκων· κατὰ δὲ τὸν Day ἡ ἀξία τοῦ παραθέντος χρυσοῦ ἐν ταῖς Ἡνωμ. Πολιτείαις ἀπὸ τοῦ 1804 ἀνέρχεται εἰς 9,230,649,481 φράγ. Ὡστε, ὡς βλέπομεν, αἱ δύο αὐταὶ χῶραι παράγουσι τὸ ἕμισυ τοῦ κατ' ἔτος παραγομένου χρυσοῦ καθ' ἅπαντα τὸν κόσμον. Δυνάμεθα δὲ νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ὀλικὴν ἀξίαν τοῦ χρυσοῦ τοῦ εὑρισκομένου σήμερον εἰς κυκλοφρίξιν καθ' ὅλον τὸν κόσμον εἰς νομίματα ἢ ἀκατεργάστου εἰς 25 διτεκατομμύρια φράγκων. Πρέπει δὲ νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει τὰς γινόμενας ἀπιωλείας καὶ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι χρυσορυχεῖα τινὰ ἐνεκινίθησαν προσφάτως.

ΤΟ ΜΑΝΝΑ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Ὁ κ. Benedite, ἄρτι ἐπανεληθὼς εἰς Γαλλίαν ἐξ ἐπιστημονικῆς ἐκδρομῆς εἰς τὸ Σινᾶ, ἐκόμισεν ἐκ τῶν περιχώρων τοῦ Σινᾶς περίεργον δείγμα ῥητίνης, ἣτις κατὰ τὴν γνώμην του εἶναι αὐτὸ τὸ μάννα, δι' οὗ ἐτράφησαν οἱ Ἑβραῖοι ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἡ ῥητίνη αὕτη εἶναι ἄχρους καὶ λίαν σακχαρώδης, πρέερχεται δὲ ἐκ τῆς ἐξιδρώσεως δένδρου φυομένου ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ χωρίζοντος τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς. Οἱ ἰθαγενεῖς ὀνομάζουσιν αὐτὴν *Tárra*, τὸ δὲ ἐπιστημονικὸν τῆς ὀνομα εἶνε *Tamarin mannifera*.

Τὸ δένδρον τὸ παραγόν αὐτὴν δὲν ὑπερβαίνει τὰ τρία μέτρα ὕψους, ἀλλ' ἐκτείνει τοὺς κλάδους του εἰς πλάτος ἰσχνόν, ὥστε παρέχει σκιάν λίαν εὐεργετικὴν εἰς τὰς πεφλογοισμένας ἐρήμους τῆς Περσείας Ἀραβίας.

Πυχράγεται δὲ ἡ ῥητίνη αὕτη μόνον κατὰ τὸ ἔξρ ἐπὶ μῆνας δύο περίπου· πιστεύουσι δὲ οἱ Ἀραβες ὅτι ἡ ἔκχυσις αὕτης γίνεται μόνον κατὰ τὴν νύκτα καὶ μάλιστα ὅταν λάμπῃ ἡ σελήνη, καὶ ὅτι ἀποστειροῦται τὸ δένδρον τοῦ ὑγροῦ τούτου, ὅταν καταφάγωσιν αἱ αἴγες τὸν φλοιόν του.

Φαίνεται λοιπὸν ὅτι πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι αὐταὶ συμφωνοῦσι πληρέστατα πρὸς τὰς περὶ τοῦ μάννα παραδόσεις τῆς Γραφῆς, ὅπως αὐτὸ περιγράφεται ἐν τῇ *Ἐξόδῳ* καὶ τοῖς *Ἀριθμοῖς*.

Η ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΩΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τὴν 3 Αὐγούστου 1492 ὁ Κολόμβος, μετ' ἀκατόνητον ἀγῶνα κατὰ τῶν προλήψεων καὶ τῆς ἀμαθείας, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλος νὰ ἐκπλεύσῃ πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ νέου κόσμου, εἰς τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὁποίου ἐπίστευεν. Ὁ μέγας θαλασσοπόρος ἦτο 56 ἐτῶν ἤρχιζε δηλαδὴ τὰς ἐξερευνησεῖς του εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν οἱ ἄλλοι τελειῶνουν τὸ στάδιον αὐτῶν. Ἀπέπλευσεν ἐκ Πάλλος μετ' εἰς *καρὰβέλλας*, ἦτοι μικρὰ πλοῖα ὑψωμένα ἐκ τῆς πρύμας καὶ τῆς πρύμνης. Ἦσαν δὲ ἄνευ καταστρώματος, ἐκτὸς ἐκείνου, οὗτινος ἐπέβαιναν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στολίσκου. Σήμερον θὰ ἐθωπεῖτο ὡς ἀφροσύνη νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν τὸν διὰ πλοῦν τοῦ Ἀτλαντικοῦ διὰ τοιούτων σκαφῶν. Τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1492, μετὰ πλοῦν

ἑβδομήκοντα ἡμερῶν καὶ παντοίας δυσχερείας, ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε νῆσον εἰς ἣν ἀπεβίβασθη, ὀνομάσας αὐτὴν Ἅγιον Σωτήρα. Ὁ ναύαρχος καὶ οἱ ναῦται του ἐγένοντο δεκτοὶ παρὰ τῶν ἰθαγενῶν μετὰ χαρᾶς. Οὕτως ἀνεκαλύφθη νέα ἤπειρος.

Ἐρέτος ἐτοιμάζονται καὶ ἐν τῷ νέῳ καὶ ἐν τῷ παλαιῷ κόσμῳ νὰ ἐορτάσωσι τὴν τετρακοσιοστὴν ἐπέτειον τοῦ ταξιδίου ἐκείνου. Ἀξιωματικὸς τις τοῦ Ἀμερικανικοῦ ναυτικοῦ ἀρίκετο εἰς Ἴσπανίαν, ἵνα συλλέξῃ πάσας τὰς ἀναγκαίους πληροφαιίας πρὸς ναυπήγησιν καρὰβέλλας ἐντελῶς ὁμοίας πρὸς ἐκείνην, ἣς ἐπέβαιναν ὁ Κολόμβος καὶ τῆς ὁποίας οἱ Ἴσπανοὶ διατηροῦσιν εὐσεβῶς πανομοιότυπον Ἡ καρὰβέλλα ἐκείνη θὰ παραταχθῇ κατὰ τὴν μεγάλην ναυτικὴν ἐπιθειώρησιν, ἣτις θὰ γείνη ἐν τῷ λιμένι τῆς Νέας Ὑορκῆς τὸ 1893. Τὸ πλοῖον τοῦτο θὰ ἔχῃ πλήρωμα ἐκ ναυτῶν Ἴσπανῶν, φερόντων τὸν ναυτικὸν ἱματισμὸν τοῦ δ' αἰῶνος πέμπτου αἰῶνος. Θὰ εἶνε δὲ ἄρκετὰ περίεργος ἢ παραβολὴ τοῦ πλοίου, ὅπερ ἐχρειάσθη 70 ἡμέρας ἵνα διαπλεύσῃ τὸν Ἀτλαντικὸν Ὀκεανόν, καὶ τῶν συγχρόνων πλοίων τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦσι τὸν πλοῦν τοῦτον ἐν ἑπτὰ ἡμέραις.

Ἄς τιμηθῇ τοῦλάχιστον μετὰ θάνατον ὁ μέγας θαλασσοπόρος, ἀφοῦ ζῶν ἐπιεν ὅλας τοῦ κόσμου τὰς πικρίας. Αὐτὸς εἶχε πράξει τόσα ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος, ἐφυλακίσθη ὡς κακοποιός, καὶ ἀλυσοδέθη ὡς ληστής. Μετὰ τὸ τέταρτον εἰς Ἀμερικὴν ταξιδιόν του ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 69 ἐτῶν, παρὰ πάντων ἐγκαταλειμμένος, βεβαρῆμένος ὑπὸ δυστυχῶν καὶ ἀπογοητεύσεων. Καθ' ὅλον τὸν βίον του ἐφύλαττεν ἀνηρητημένην εἰς τὸ σπουδαστήριόν του τὴν ἄλυσιν, δι' ἣς ἐδεσμεύθη ἐν τῇ εἰρκτῇ· καὶ κατὰ τὸν θάνατόν του παρήγγειλε καὶ τὴν ἔθεσαν εἰς τὸν τάφον του.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΓΕΡΒΑΙ

Τὰ εἰκονογραφημένα περιοδικὰ ὅλου τοῦ κόσμου, ἀνεζήτησαν πανταχοῦ φωτογραφίαν τινὰ τοῦ ναυάρχου Γερβαί, ὅπως δημοσιεύσωσιν αὐτὴν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐν Κρόνσταδ ὑποδοχῶν. Ἄλλ' αἱ ἐπίμονοι ἀναζητήσεις αὐτῶν παρὰ τοῖς φωτογράφοις καὶ ἐν τοῖς διαφόροις γαλλικαῖς λιμένισιν εἰς οὐδὲν ἀπέληξαν ἀποτελέσμα. Ἠναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ συμπεράνωσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει φωτογραφικὴ εἰκὼν τοῦ ναυάρχου Γερβαί. Τὸ γεγονός εἶνε ἀληθές· δὲν ὑπάρχει πᾶσῃματι φωτογραφικὴ εἰκὼν τοῦ ναυάρχου Γερβαί. Πλεῖστοι φίλοι καὶ οἰκεῖοι τοῦ ναυάρχου βεβαιοῦσιν, ὅτι οὐδέποτε οὗτος συνήνεσε νὰ σταθῇ πρὸ φωτογραφικῆς μηχανῆς ἢ ἐνώπιον ζωγράφου εἰσοῦδηποτε, καίτοι δὲν ἔλειψαν αὐτῷ αἱ εὐκαιρίαι, πρὸ πάντων κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς.

ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΕΙΣ ΑΕΡΟΝΑΥΤΗΝ

Ὁ ἀεροναύτης Χίγινς ἐποίησατο ἀνάβασιν τινὰ τὴν 27 Ἰουλίου ἐν Λήτς τῆς Ἀγγλίας. Δυστυχῶς καταπεῖων ἐκ τοῦ ἀεροστάτου ἐξ ἀπροσεξίας, ἐπληγώθη τοσοῦτον σοβαρῶς, ὥστε ἀπέθανε μεταφερμένος εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ἐκρεμάσθη ὑπὸ τὸ ἀεροστάτον καὶ μὴ δυνηθεῖς νὰ κρατηθῇ κατέπεσεν ὁ δυστυχῆς, ἀφοῦ ἔκαμεν εἰς τὸν ἀέρα πλείστας στροφάς.